

„Soča“

izhaja vsak petek o pol dne in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto gld. 4-40, pol leta 2-20, štiri leta 1-10.

SOČA

(Izdaja za Gorico)

Oznanila

in „POSILNICE“ plačujejo se za petstopenjsko petst-rstvo: 8 kr., če se tiskajo 1 krat, 7 2, 6 3. Večkrat — po pogodbi. — Za večje črke po prostoru.

Izdajatelj in odgovorni urednik Andrej Gabršček.

— „Bog in narod!“ —

Tiska „Goriška Tiskarna A. Gabršček“ (odgovoren Josip Krmpotič).

Zadnja beseda.

Zadnja beseda je padla! Težek, dolgotrajen je bil boj za slovensko šolo v Gorici, a naposled je zmagala pravica: upravno sodišče je izreklo danes zadnjo besedo in zavrglo znani utok mestnega občinstva goriškega ter prifrdil odloku deželnega šolskega sveta, da treba ustanoviti v Gorici štirirazredno slovensko ljudsko šolo.

slovenskih posojilnic v Celju ustanovile na Goriškem tri nove posojilnice. — „Zveza“ ima v tej zadevi sploh obilo zaslug, katere radi naglašamo. Dovoljeno naj bo pa tudi nam v tej zadevi izreči svoje mnenje. — Dosedanje posojilnice so skoro vse — menda s prav malimi izjemami — razširile svoj delokrog tudi na hipoteko, to je na posojila proti vključbi na posestva, in tudi novo ustanovljene posojilnice so sprejele v svoja pravila to stroko poslovanja, ker jim mora biti mogoče dajati taka posojila. Zares, dajale naj bi jih pa vendar le izjemoma, v izrednih slučajih, omej-vale naj bi se bolj na osebni zaup, na posojila brez vključbe proti poroštvu, katere morejo dobiti zaupa vredne osebe, tudi če niso posestniki. — Da naj bi posojilnice gojile le osebni zaup, hipoteknemu se pa kolikor mogoče izogibale, hočemo dokazati. — Da naj goje v prvi vrsti osebni zaup, je naravno in sledi tudi že iz tega, da je ta v pravilih med posojili kot prvi imenovan.

med ljudmi in živali, vojska, prevrat, in ne pozabimo tudi na potres, kakor ga je ravno doživela Ljubljana, in po katerem se je vzdignilo iz kranjske hranilnice v Ljubljani v 14 dneh pol milijona več, kakor naložilo. — Kaj bi storila posojilnica v takem slučaju? Mar iztirjala svoja posojila? — In k taki zadregi bi najbolj pripomogla hipotekna posojila, ker so prestalna. — Če se torej izogiba posojilnica takim posojilom, izogiba se ob enem tudi zadregi. — Kaj naj bi posojilnica sicer storila, da se ji od dela izogne, o tem hočemo se pri drugi priliki govoriti, za danes omeniti nam je le, da naj bi v celiki svojega denarja nalagala v drugih večjih denarnih zavodih, iz katerih ga vselej lahko takoj nazaj dobi, ter da naj bi v ugodni priliki nakupila tudi nekoliko varnih papirjev, ki so kolikor mogoče stalni v kurzu.**) Od kod naj bi pa ljudje dobivali večje zneske na posodo, ki jih za več časa potrebujejo, torej proti vključbi na posestva vzamemo? Od hranilnice, je kratak odgovor. — Take pa nimamo v naših goriških okrajih, se mi bode ugovarjalo. — Zato je pa ravno namen naših vrstic, da bi k nje ustanovitvi spodbujali. — Razširjeno je dostikrat napačno mnenje, da pri nas hranilnic ni treba, ker so naše posojilnice ob enem hranilnice. Ali temu ni tako. — Tu je bistvena razlika med obema v vsakem obziru. — Nekoliko smo jo že označili, prav obširno hočemo to še storiti v posebnem članku, ali če bode razmere dopuščale v posebnih kizličih. — Za danes omenimo le, da se taka hranilnica ustanavlja po navadi na podlagi jamstva občine, ki je porok za to da vlagatelj ne izgube nikdar nič od svojih vlog, ter da se te redno obrestujejo. (Dalje prihodnje).

Toda „Soča“, zagovarjajoča to stališče, nakopala si je pred leti veliko sovraštvo, sosebno pri oni gospodi ki zdaj hude levit- bere v svojem glasilu italijanskim katoličanom. Čudno, da so „katoličani“ taki slabi poznamtelji obstoječih razmer, sploh slabi politiki, da se le po dolgotrajnih in brikljih izkušnjah pridejo do spoznanja. Ne čudimo se potem, ako „katoliška“ stvar spi in nikamor ne more. Isto torej, kar je pred leti „Soča“ grajala in prav dobro označila, zdaj tudi naši „katoličani“ delajo. No, da so le enkrat pršli do tega, je že dobro. Mogoče, da se jim še kaka lučica vzge v nekdanji toli zmedenih možganih. Stojimo torej pred dejstvom: Cerkev je začela preganjati Slovence in sploh Jugoslovane. Ta najnovejši dogodek potrjuje se z različnimi okrožnicami povodom deželno-zbornskih volitev v Istri. Ko je slo za brez- verce in žide, ko je slo za stranko, ki iz dna srca sovraži našo dinastijo in sv. katoliško vero, ko je slo za različne karnijske prite- penice v Istri in Dalmaciji, ko je slo za izo- salce, pijavke in karnijske oduhuje, tedaj ni bilo okrožnic; vse je bilo tiho in mirno, vse je bilo prav. Zdad pa, ko smo se začeli Jugoslovani gibati, zdaj, ko mislimo si pri- boriti svoje pravice, zdaj, ko hočemo stopiti na svojo svojo, narodu in naši sv. veri čast povrniti, zdaj, pravimo, je vladna dekla, dr- žavna cerkev, razposlala okrožnice. Prav do- bro vemo, odkod vse prihaja. Živimo v čudnih časih. Cerkev je zdaj engazovana, naj po- maga raznim koalicijam na noge. Praški var- nih Sijonske trdnjave, najel od koalicijskega ministerstva, sel je v Rim, pa vrnil se je pobit, zastojni mu je bil ves trud. Toda po- hujanje očitno je ostalo, in ta črni madež avstrijske cerkvene zgodovine ostane še dolgo, dolgo v spominu. Vera v Avstriji je s tem kompromitovana. In po katoliških načelih moral bi oni varuh Sijonske trdnjave popraviti pohujšanje in vse prekljati. Državna cerkev se je držala vedno na- čela: „Macht vor Recht“. Nikdar ni bila jed- nakopravna, posebno nasproti manjšim narodom. Kristusova cerkev je le p. i. službi božji in cerkvenih obredih določila latinski jezik pri zahodnih narodih, pri drugih urad- nih zadevah je vsakemu narodu prosto dano. Uradni jezik v naši državi cerkvi je le nem- ski in tak ostane še dolgo časa. Uboga slo- vensčina je skorj izključena v dotičnih kro- gih. Duhovni ur. smejo izdajati krsne liste v nemškem in italijanskem jeziku, v slovenskem ne. Preč. g. Fr. Schweiger govoril je na „katoliškem“ shodu v Črnomlju in kmete pozival z besedami: „V prvi vrsti pazite, da razni uradi občujejo z vami v slovenskem jeziku, ne le pri ustnih obravnavah, ampak da se tudi zapisniki in listine pišejo v slo- venskem, ne pa v plujem, nam nerazumljivem jeziku. Rabite kak izpisek iz matič- nih knjig, n. pr. kak krsni list, vaši župniki naj vam pišejo slovenske liste...“ „Slovenec št. 128“. Pripetilo se je pa nekje v deveti deželi, da je dobil duhovnik hud ukor, ker je izdal krsni list v slovenskem jeziku. Zanašaje se na božjo pomoč, presta- nemo Slovenci tudi te čase hudega skušanja. (Dostavek ured.): Ta članek smo prejeli iz duhovskih krogov, ki gotovo dobro vedo, kaj morejo zagovarjati pred — Bogom; pred državno cerkvijo seveda ne!)

dne 23. oktobra 1894. št. 19669 slonel na nastopnih dejstvih: Neki Josip Tomsig, rojen leta 1842. v Merni, uležil je v mesecu maju 1893. potom tamšnjega župnega urada prošnjo, da bi se popravila pisava njegovega rodbinskega imena v maticah župnega urada v Merni. Uvedena razprava je dognala, da je bilo dotično rodbinsko ime že ponovno predmet upisavanjem v matico, da se je pa pisalo na različne načine. Tako je vpisan oče prošilca (rojen l. 1802.) kot Fran „Toneig“, prošilca sam kot Josip „Tomsig“, dočim se glasi rodbinsko ime njegovih 6 otrok sedaj „Toneč“ in „Toneč“, sedaj „Tomsič“ in „Tomsič“. Pri tem je končnica „ič“ pisana sedaj po slo- venskem, sedaj po hrvatskem pravopisu. Pro- šilca sam je menonja, da se njegovo rodbin- sko ime glasi „Tomsič“ in je zahteval torej v prvi vrsti ulogi, da se v tem zmislu pop- ravi pisava njegovega rodbinskega imena v maticah. Namestništvo v Trstu, menceo da rodbin- sko ime sinovo mora soglašati z očetovim, je odredilo, da se rodbinsko ime prošilcevo in njegovih naslednikov povsod popravi v „Toneig“, pod katerim je ravno vpisan oče prošilca. Proti tej odredbi je uležil Josip Toneig utok na ministerstvo, v katerem je stavil premenjeno zahtevo, da je dovoliti, naj se njegovo rodbinsko ime popravi v „Toneč“. Dodatno je rekurent dal na zapisnik izjavo, soglasno se zahtevo v prvotni vlogi, da želi imenovati se „Tomsič“. Ime „Toneč“ da je navel v utoku le po zahtevi župnika. Ministerstvo za notranje stvari ni moglo ugoditi tej zahtevi, ker bi končna prošnja rekurenta pravo za pravo značila premenbo po matici pristojnega mu imena „Toneig“ v „Tomsič“, ker je rodbinsko ime „Toneč“ izvajati iz slovenskega imena „Tone“, rodbinsko ime „Tomsič“ po iz slovenskega imena „Tomaž“, torej gre tu za dve čisto različni rodbinski imeni, o katerih ni bilo pravega razloga, da bi ju zamenjali. Po takem ni možno govoriti niti o za- jujenju narodnega čustva ali kršenja pravic, zajamčenih v državnih „emeljnih zakonih, niti ne o nenaklonjenem vedenju vlade gleda na rabo slovenskih erk za slovenska rodbin- ska imena. Sicer pa mi je čast opozoriti gospode interpelante na odgovor, ki ga je dal moj prednik v službi v seji visoke zbornice z dne 7. decembra 1883. na interpelacijo te- danjega državnega poslanca dr. Vitežiča, za- devajočo način pisave rodbinskih imen po Istri. Le-to bi imel se pridrdati, da sem odredil, da imajo glede uravnave postopanja pri pisavi rodbinskih imen pri vodstvu ma- tic tudi v grofiji Goriško-Gradisčanski ana- logno stopiti v veljavo načela, določena za dalmatinski del škofije Krške v mesecu janu- varju t. l. Razume se samo po sebi, da ni zadržka proti jednakemu postopanju po teh načelih tudi po ostalih delih Dalmacije.

DOPISI

S Pečeln na Tolminskem, 23. junija. (Raznotero). Čeprav je naš prijazen kraj skoraj popolno nepoznan, vendar dobro vem, da skoraj na Goriškem ni bolj prijetnega bivanja, kakor tukaj pri nas za poletno dobo; — pa tudi prav dobro in lahko se da tukaj živeti, če pride namreč eden sem za — gospoda vikarju. Da je to istina, poznal je to naš nepozabljeni pok. gosp. Andr. Urbančič. Kljub temu nam ga je prehitro pobrala smrt in sedaj smo zapušteni, brez vsakega učnika. Nimamo ne dušnega pa- stirja ne ljudskega učitelja in naša deca ima proste čase da se uči lepo pohajkovati. Kaj bode z njo, ako pojde tako naprej? Utegnejo priti časi, da bomo imeli tukaj pri nas se prave nekdanje „zabite snučke“, ki ne bodo hoteli poznati drugega nego: „Faust-recht“. Koliko fantičev imamo že sedaj, ki komaj črke poznajo in ne morejo niti v cerkvi moliti iz knjižice? Nikjer več tega ne bode, da bi bili fantje nevedni čitanju in pisanju vjakom potrjeni, a tukaj zagotovo bodo, ako se drugace pomagati za šolski poduk naše mladine, naj se pa na merodajnem mestu potegnje zato, da čimprej dobimo duhov- nika, ki bi ob enem podučeval tudi šolo in tako bi bili mi tudi zadovoljni. Zeló nevedno se nam zdi tudi, ob nedeljah in praznikih sem ter tja sv. mašo loviti, ker smo bili že dolgo navajeni le do- macemu „božjemu hramu“. Najraje gremo na Ponikve, a za Boga, kdo nam bole tgnil podplatov, ker naša občina in Ponikve, čeprav ste ena županja, ste zvezani le s „kozjo stezo“.

Cerkev pa Slovenci!

Kadarkoli imenujemo besedico „cer- ke v“, mislimo bolj na državno cerkev, to je, na cerkev v službi brezverske države, cerkev brez pravno in zavisno od koristo- lnoh in greh slobodnosti udanih oblastnikov. Avtonomna cerkev je prava cerkev od Reši- telja ustanovljena, ki ne loči reveža od bo- gatina, grofa od plebejca, Nemea od Slovenca, ki v vsem narodom pravična in jednako- pravna. Ta cerkev je vsikdar vpoštevala na- rodne pravice vseh narodov brez izjeme. Če se je kedaj kaka krivica godila, zgodilo se je to le iz slabe volje izvršiteljev cerkvenih pravic in vsled brezpravnega upliva vladajo- čih krogov. Zgodovina Slovenstva nam daje neoporečnih dokazov, kako je prava cerkev sposlovala naš jezik in se zanj potegovala. Povsod drugod preganjali se je slovenski je- zik in ni bil upoštevan, le v cerkvi našel je zavetja. V zadnjem času pa, Bogu bodi po- tožno, naši nasprotniki so se lotili sloven- skega jezika tudi v cerkvi, kjer je toliko slo- telj mirno užival svoje pravice. Pred leti je „Soča“ ostro grajala brez- mejno popustljivost tržaške cerkve, to je, cerkvenih oblastnij, ker se je udala neopra- vičenemu pritisku tržaških čifotov ter odpra- vila slovensko propoved pri sv. Justu. Da je bil ta ukrep varuha Sijonske trdnjave v Trstu dalekosežen in zelo nepreviden, kaže se pose- belno v posledicah. Zdad vidimo, kako ne- sravnno predržni so postali židovski liberalci na Primorskem. Cerkev jim je pomolila me- zinec, sovražniki so zgrabili za celo roko. Na vrsto je prišel sv. misijon pri sv. Antonu. Kako se je pri tem zgodilo, je vsem še dobro v spominu. Kajpada, pri tem ne ostane, ker čitaji so nenasiljivi. Ako nam Bog da zdravja, doživimo pač še marsikaj. Izgovor, da so propovedi pri sv. Justu ali pa v Podturnu nepotrebne, ker so slabo obiskovane, je povsem ničev. Recimo, da je temu tudi bilo tako, vkljub temu nikdar bi se to ne smelo zgoditi zaradi očitnega po- hujšanja. (Ali ni pa drugod iskati uzrokov, ako je bilo pri propovedih malo poslušalcev? V Podturnu vsekakor! Čas propovedi, njena utrudljiva dolgotrajnost — to je ljudi polgoma preganilo iz cerkve. Je že tako na svetu, a treba računati s svetom, kakoršen je! Ured.) Prav zaradi tega, ker so židje in brezverci zahtevali, ne bi smele pristojne oblasti tega storiti. Ako bi te oblastišnje prostovoljno, brez priiška od nepoklicanih življev, prepoved opravile, bodi. Ako je bila propoved slabo obiskovana, sme se odpraviti. Nikdar in nikoli ne sme pa cerkev pustiti, da se židje vlikaajo v naše katoliške zadeve. *) Ali v take neprijetne pride vsak denaren zavod, pa naj bo že posojilnica, hranilnica ali banka. Kakor si pomaga eden, pomaga si razumno tudi drugi! Sicer pa skrb pravila za to, da zavoda ni nikake sile! Ured. **) To gotovo stori vsak zavod! „Gor. ljudska posojilnica“ ima za vsak slučaj okoli 10.000 gld. v papirjih in od 3-10.000 gld. v gotovini. Njej se ni bali najmanjšega zla. Pravila jo popolnoma varujejo. Ured.

Nove posojilnice — hranilnica!*)

V gnotnem oziru se moramo pred vsem postaviti na svoje noge. — Vse hvale vredno je torej, da so se vsled prizadevanja „Zveze

*) Na željo g. pisatelja smo sprejeli ta članek nespremenjen, razun nekotih jezikovnih poprav. Ured.

Madjarji: Ovari, Heredieux, Malonyay, a duševno hrano jim podajata general Tur in Pazmandy.

Lansko leto je poskušal romunski minister Lahovari pridobiti francoski list „Estafette“ proti pisanju romunskih rodoljubov, ker so delali veliko neprikljubno romunski vladi. Kar se mu ni posrežilo, vendar pa je uplival na francoski list „Figaro“, ki je pisal zelo oprezno o romunskem pokretu na Ogerkem. Pozneje sta ovadila oba ta časopisa Lahovarija, da je skušal omejiti napade na Madjarje, oziroma naj bi pisala zmerno o njih, kajti, da deluje romanska vlada na tem, kakó bi pobotala Romunce z Madjarji.

Dne 19. avgusta t. l. bo v Bruslju „interparlamentarni kongres“. Madjarji se pripravljajo spraviti tje kolikor bodo mogoče več svojih ljudi, da bi mogli ovirati pritožbe Romuncem proti premoči madjarskega plemena in zagrizenosti panmadjarskega sovražnika na Ogerkem. Posebno si prizadevajo Madjarji prodreti s predlogom, naj bi se prihodnji kongres vršil v Budimpešti. Že je ustanovljen odbor, kateri ima spraviši čim več Madjarjev k temu kongresu. Ker se tudi Romunci pripravljajo v obilnem številu priti na kongres, pričakovati je zelo zanimivih podrobnosti, kajli oni si bodo prizadevali razkriti svetu krivice, ki se jim godé od strani lopovskih Madjarjev. Slovani bi si morali tudi prizadevati, da pošljejo svoje zaupnike k temu shodu, pri katerem je lepa priložnost, pokazati svetu, kako se postopa v naši državi s Slovani na koncu prosvetljenega XIX. stoletja. Ako kdo, to gotovo največ mi primorski Slovani, bi morali povzdigniti svoj glas proti temu, da se v državi, kot je n. pr. naša, zapostavlja v političnih in pravnih zadevah jedno narodnost nasproti drugi, nejmtem ko morate obne plačevati nerazumno jednak krvni in denarni davek.

Varnost prekopa od severnega do baltijskega morja. — Dne 21. t. m. so odprli prekop od severnega do baltijskega morja v varnosti vseh veleplavstij. Ta prekop spada v krog velikih del v prosvetljeni Evropi. Pogled na zemljevid nas precej počé o veliki prometni važnosti tega prekopa za Nemčijo. Ne le, da bo prihranjena dosedanja dolga pot do baltijskega morja (okolo Danske), ampak izogne se brodom tudi nevarnosti, ki jim preti v vzklih kanalih pri Skagerrakskem, Kattegatskem in Sunda ter pri velikem in malom Beltu. Vsaka stvar pa ima svoji dve strani, svetlo in črno. Pri tem prekopu bodo imela korist nemška mesta: Hamburg, Lübeck in Kiel, nasprotno pa bodo imela Danska veliko škodo. Osnova, da se spojita s prekopolom oba polotoka Jutlanda, ni nova, kajti že več stoletij so se pečali 2 njo. V teku časa ste bili izpeljani že dve osnovi, no ne v takšni meri, da bi odgovarjale potrebam današnjega velikega mejnarodnega brodarstva. Prve osnove so se pokazale za procvitla hansetiške zveze. Holstein je zamislil izgradbo kanala že v XIV. stoletju, a mesto Šibenik (ne oni v Dalmaciji) prekopal je od l. 1381. do 1398. stekniški kanal, s katerim se je zvezal z baltiskim morjem in s pomočjo reke Labe pri Lauenburgu s Hamburgom. Od l. 1525. do 1550. je imelo mesto Hamburg zvezo s tem morjem z pomočjo rek Alster in Beste. Ko je bil proglašen Wallenstein admiralom cesarstva, je zasnoval prekop skozi Holstein, a Cromwell je nameril prekopati kanal od reke Labe skozi Šverinsko jezero do Wismara na baltiskem morju. Danski kralj Kristijan VII. je dal prekopati od l. 1777. do 1798. Eiderski kanal, ki veže Ecklenfoersko luko na Baltiku s izlivom Labe v severno morje. Do danes se je nogel uporabljavati za plovitev stekniško-eiderski prekop, no ne v ti meri, da bi služil za plovitvo velikim novim trgovskim in vojnim parnikom. Leta 1864. je dala pruska vlada nalogo Lentzenu, naj dovrši novim potrebam odgovarjajočo osnovo; izvršenju te osnove je bil nasproten Metke. Leta 1878. so uzakonili to osnovo in proračunili strošek na 156 milijonov frankov. Sedaj je kontalo to velikansko delo, ki se je izročilo ta mesec svetlaku prometu. — Ta prekop nam predočuje posebni zemljevidi, ki kažejo ogromnost izvršenega dela in velikansko korist, ki jo bo donasal — Nemčiji. Po knjigarnah v raznih mestih (tudi v Trstu) so že razgrnjeni ti zemljevidi na ogled.

Makedonija. — Ustaja je nastala v vilajetu Skoplje mej železnico Skoplje-Solun in bolgarsko mejo. Prebivalci bežali so v gore, kjer se bore z rednimi vojaki in bašibozuki. Prebivalstvo ima orožje, ker so oblastva oborožila selsko policijo, ki se je vsa pridružila ustajnikom. U Egro Palanko so prinesli več ranjenih Turkov. Prvi hoj mej ustajniki in Turki je trpel dva dni. Turki se tudi pri tem odlikujejo s svojo staro navado, da nasprotnikom, ki jim pridejo v roke, odrežejo glave. Stambulova „Svoboda“ izkorišča ustajo v Makedoniji proti bolgarski vladi. Vladi očita, da ničesa ne stori, da bi se uvel reforme v Makedoniji ter opozarja na zvezo mej makedonskim in arvenskim upranjem.

Belgija. — V Belgiji se Flananci jednako Slovencem v Avstriji že desetletja bore za narodno enakopravnost. Ravno tako, kakor nam, je že tudi njim zagotovljena narodna enakopravnost, samo izvršuje se se ne. Sedaj so vendar privolili, da se je zbornice predložil načrt izvrševalnega zakona o enakomerni rabi flamansčine in francosčine v parlamentu in uradnih stvareh. Odsek se je že izrekel za tak zakon. Celo francoski člani odsekov niso upovarjali, samo vodja odločno katoliške stranke v Belgiji, Woeste, je izgovarjal nekatere pridržke glede izvršenja tega zakona. Woeste je tudi zelo nasprotno razširjenju volilne pravice na delavce. Podoben je torej precej po mišljenju nemškimi konservativcem v Avstriji.

Španska si prizadeva na vse mogoče načine, zadušiti ustanek na otoku Kubi. Ministerski svet v Madridu je zaključil mobilizirati 25.000 mož vseh vrst, kateri bodo pripravni za maršala Marineza, a se ta mesec jih odpošlje 9000 na Kubo. Zaključil je nadalje, naročiti v Angliji 19 topniških ladij

za Kubo, katere bo odposlali tja najdaljša za tri mesece. Tako bi Španska imela v Kubi 40 vojnihi ladij, doma pa nič. Pri tej vojni igrajo čudno vlogo severno-ameriške zjedružene države, katere so obljubile, držati se popolnoma nevtralnó. Kakor se sedaj opazuje, oblastnjie ne nasprotujejo nabiranju denarja, orožja in vojakov za Kubo proti Špancem. Pritožbe španskega poslanca so brezuspešne. Središče agitacije je Filadelfija, nje glavar pa „general“ Quesada.

Anglija. — Ministerstvo Rosebery je dalo ostavko. Povod ostavki je to, da je večina zbornice izrekla nezaupnico vojnomu ministru s tem, da je predlagala, da se mu plača pomanjša za sto funtov sterlingov. Tu pa ni misliti, da se je zbornica izpodtikala nad plačo ministrove, temveč je to le posebna oblika, s katero se v Angliji pozimičnim ministrom izreče nezaupnica. Izpodtikali so se poslanci nad več stvarmi, ki se tičejo vojne uprave. Vojni minister Campbell Bannermann je takoj dal ostavko. Drugi ministri so se pa izjavili z njim solidarni in vse ministerstvo je odstopilo. Sestavo nove vlade je prevzel lord Salisbury, kar se mu je posrečilo. Nove volitve se kmalu razpiše, katere bodo važne, ker pri njih pojde tudi za obstanek gospodske zbornice v sedanjih sestavi. Če liberalci zmagajo, se gospodska zbornica gotovo preosnuje ali pa odpravi.

Armenija. — K našemu poročilu v zadnji številki o tem uprašnju pristavljamo, da se je posrečilo velikemu veziru Said-paši pregovoriti Sultana na prijemljivost nasproti veleplavstam v armenski zadevi in vsled tega je sprejel načelno zahtevo Anglije, Rusije in Francije glede na nadzorstvo armenske uprave od strani Evrope s pogojem, da se takšna ustanovi le za nekoliko let.

Henneberg-Seide
— nur ácht, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und färbig, von 35 kr. bis 14.65 p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), gerbe- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto n. d. Schweiz. Selden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich

St. 987.

Razpis služb.
V tem šolskem okraji se razpisuje služba:
1. definitivnega nadučitelja in voditelja in
2. definitivne učiteljice na dvorazrednici v Podmelci;
3. potovalnega podučitelja za Čadra-Zadlazi;
Dohodki so določeni v deželni postavi z dne 4. marca 1879. št. 9., oziroma 10. marca 1870. št. 18. Potovalni učitelj dobiva 50 gld. osebne doklade in 100 gld. na potuini.
Prošnje s postavnimi spricelji imajo se vložiti postavnim potom v dobi 6 tednov po razglasu tega v uradnem listu „Osservatore Triestino“.
C. kr. okrajni solski svet v
Tolmin, dne 20. junija 1895.
Predsednik:
MARENZI.

Podpisani priporočá svojo bogato zalogo pohištva, ki je premeščena iz hiše št. 4. trga sv. Antona v hišo št. 2 ulice Dreossi zraven prenočišča „Stella d'oro“ na istem trgu.
Udani
Ivan Toso, mizar.

Dečka
iz poštene rodbine, okoli 14 let starega, kateri bi imel veselje učiti se svečarske obrti, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji
Jernej Kopač
svečar v Gorici.

Pojasnilo.
Nekaj časa sem in ponovno kroži govorica, z očitimi namenoma škodovali mi, da sem namenil preseliti se iz Gorice drugam.
Ker to ni resnično, ker sem nasprotno povsem zadovoljen v Gorici in z obsežno podporo meščanstva, si stečem in dolžnost oporekati tem glasovom, zagotavljam svoje p. n. gg. podpiratelje, da si bodem prizadeval tudi zanaprej ustrežati njih opravičenim zahtevam s popolnimi izdelki in po enakih cenah, kakor katerikoli drug fotograf.
Ob tem naznanjam p. n. gg. diletantom, da imam v zalogi fotografske plošče (Trockenplatten) po zmernih cenah.
V Gorici, 20. junija 1895.
Anton Schmalz
lastnik fotogr. atel. „E. Niggel“.

Ivan Cej
trgovec z ogljem
via del Corno št. 18 v Gorici
priporočá
svojo bogato zalogo sladkega oglja, katero prodaja po najnižji ceni in dostavlja na dom po naročilu. Ne boji se tekmovanja od aijedne strani.

Nad 50 let priznано za najboljšie umivalno milo.
APOLLO-MILO
Pravo samo z gorenjim otiskom.
Pred ponarejenim se svári.

Gostilna Antona Vodopivca
v Trstu
ulica Solitaria št. 12
priporočá se
rojakom iz Goriske in drugim Slovencem a Trstu, kajti v istej se točijo le pristna vipavska črna in bela vina iz prvaške občine in s Krasa.
Priporočá se posebno Slovencem, ki pridejo po opravkih v Trst.
Kuhinja prav dobra in po ceni.

Veliko
zalogo moke
iz mlinov
Vinka Majdiča v Kranju
ima
Ivan Kaučič v Gorici
na Kornu.

Kaiser-Jubiläums-Kirchenbau-Lose á 1 fl.
Glavni dobitek
30.000 goldinarjev
vreden.
Srečke so na prodaj v Gorici v vseh menjalnicah.

Vse stroje za kmetijstvo
vinske stiskalnice vseh vrst, Peronosporne škropilnice slične Vermorelu, čistilnice za žito, trijeri, stroji za robkanje koruze, mlatilnice, stiskalnice za seno, orodja za kletarstvo, vinske cavi, vinske sesalke, orala in vse stroje za obdelovanje zemlje, mlinci za žito, prodaja pa zelo znižanih cenah pod zagotovitvijo in na poskus
Ign. Heller, Dunaj
II 2, Praterstrasse Nr. 49.
Obširne kataloge gratis in franko. Razprodajalci se išče
Posebno svarimo pred ponarejalci.

C. kr. priv.
Martin Poveraj
v Gorici TRAVNIK v Gorici
Edina največja slovenska zaloga blaga za obleke ter izgotovljenih oblek, v kateri se dobi novo blago za vsak stau, posebno za čast. duhovščino.
Prodaja blago tudi na drobno in tako po nizki ceni, da sme vsakega vabiti v svojo prodajalnico. Ukupi se od 80 kr. do 9 gld. m. Plateno blago od 75 kr. do 1 gld. 80 kr. m.
Dobi se v tej zalogi tudi vsake baže oblek po sledečem ceniku:
Letne povratne suknje „Površniki“ po 7. do 28. gld. in finciji
Letne navadne obleke 7. do 36.
Salonske obleke 24. do 45.
Zako obleke 18. do 38.
Hlače 1.80 do 15.
Obleke za birmance 4. do 16.
Za dečke 1.60 do 16.
Ako bi včasih obleka ne dobila izgotovljena, se jo izgotovi nemudoma: opozarja se gg. odjemnike, da se na zahtevo pošlje vzorec za vsaki stan, poštnine prosto na dom!!

Stolna ulica št. 13. - Via Duomo.
Naznanja se p. n. občinstvu, da vsled nakupa bogate zaloge vsakovrstnega manufakturnega blaga, se prodaja po tako nizkih cenah kakoršnih doslej se ni bilo,
platnenina, bombaževina (kotonina) podvlaka, pokrivala, tapeti
v veliki izbiri.
Najmodernejše blago za možke obleke.
Obleke izgotovljene
Srjace za možke in ženske.
Volneno, perkalno in sateneno blago.
Ima tudi
veliko izčero raznovrstnega drugega blaga.

Stolna ulica št. 13. - Via Duomo.
OGLAS!
Podpisanca si usojata naznaniti slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, da sta odprla v ulici **Luigia v Gorici** popolnoma novo delalnico v železu in kovinah.
Priporočevaje se najtopleje vsakteremu, ki bi imel potrebo v tej stroki dela, naj se na njo obrne, obljubujeta izvršiti katerokoli naročbo hitro, točno in po ugodni ceni.
Gorica, 20. maja 1895.
Mihael Culot in Ivan Princig.

Slovenci! Spominjajte se o vsaki priliki šolske dece v „Sloginili“ zavodih.

Čudovite kapljice
sv. Antona Padovanskega
Neprekosljive zaradi čudovilihi močij in odstranijo v kratkem času s priprosto rabo ene žličice dvakrat na dan, vsaktero bolezen želoedno, zlate žile, omotice, hipohondrije, na jetrih, skažene krvi.
Cene ene steklenice 30 kr.
Prodaja se v vseh glavnihi lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljave pa edino v lekarni

Cristofoletti v Gorici.
Od premmogih zahval priobčujen tu le dve:
V St. Štebri na Koroskem, 17 ap Z velikim veseljem Vam naznanjam, da moja mati ozdravela, ko je zaužila 2 ste Vaših slavnostnih kapljic sv. Antona. Ime je krč v prsih, katerega mnogi zdravniki ni mogli ozdraviti, dokler me srečen slučaj opozoril na Vaše čudovito zdravilo. Pošljite mi . . . itd. **Janez Konečnik.**
Mallenberg, Nad 20 let trpel se na srčni bolezni, dokler nisem začel uživati spovečih kapljic sv. Antona. Prosim, da zopet pošljete . . . itd. **Johann Krantitz.**

Mlekarija M. Wasmeyr
v „Tivoliju“ (Baronovci — Razna dolina) pri Gori priporočá dnevoma sveže zdravilno in zi dojenje prirejeno mleko.
Dobiva se v prodajalnicah jestvin pri **Ivanu Janeschu** (voj. F. Alpi & G.) v Vitni ulici (via Giardino).
Po zdravniških priporočanih

Izvestne e. kr. izkj. priv.
Škropilnice proti peronospori inženirja Živica,
katere so se splošno uvedle vseh njih preprostost, trpežnost, lahki uporabi za vsak roj trti itd. prodajo, daji so mnogo zboljšavendar po dosedajših nizkih cenah
Živica in druž. v Trstu.
Čenike odposiljajo na zahtevan franko.
Na vse e. kr. poštno urado pošljajo popolne škropilnice franko proti povzetju 10 gld.
Izdelujejo tudi stroje za praženje z žepnom, neprestano delujoče stiskalnice itd.

Za izdelek močne in zdrave domače pijače potrebne snovi pošilja brez sladkorja za dva goldinarja, kar povsem zadošča za 150 litrov, **lekarna Hartmann**
Steckborn (Baden) **Kostanz** (Švica)
Izrečno svarimo pred ponarejenimi izdelki.
Spricala gratis in franko na razpolago. Prodaja povsod dovoljena. — Velezaloga za Avstrijo: **lekarnar C. Brady** **Kromeriz** (Moravsko).

Za trgovce in krošnjarje!
Najboljše in najcenejše kupovališče za vse vrste: možke in ženske nogavice, Jägerjevo perilo, robece itd. v tovarniški zalogi
Jos. Mandl, Dunaj
I. Schwertgasse 3 (bei Wipplingerstrasse 18.)
Najtočnija razpošiljatev po železnici in pošti na vse strani.

SARG-OV zdravst. preskušén (Spricavilo: Dunaj 3. jul. 1887.)
KALODONT
veliko **MILIJONOV** krot
preskušeno in uspeh dokazano, zdravniško priporočeno in cenó zobno čistilo in ohranilo.
Dobiva se povsod